

Lesformulier

titel les	Dat kan dichter! 1
voor welke groep(en)	Groep 7 en 8
onderwerp/thema	Natuur buiten
kunstdiscipline(s)	Schrijven Poëzie
vaardigheden	- De leerlingen weten wat een gedicht is - De leerlingen kunnen vrij denken - De leerlingen weten wat associëren is - De leerlingen kunnen werken met wat voorhanden is V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10
doelen(en)	- Plezier in taal, - Eigen verhaal vertellen, - Kennismaken met poëzie T1, MA1, MA2
werkvorm(en)	T6,T7, T11, MA9, MA10, MA11
presentatievorm	Klas
duur van les(senreeks)	2 keer 45 minuten
benodigdheden	<i>Heel de wereld wordt wakker</i> Het beste van moderne kindergedichten - Oude kranten - Scharen - Zwarte stiften
voorbereiding	

Lesopbouw

ORIËNTATIEFASE

*Denk hierbij aan:
voorkennis ophalen,
verwonderen, waarnemen
(kijken, luisteren, voelen,
ruiken, proeven),
associëren, fantaseren,
beschouwen en reflecteren.*

Je hebt het boek *Heel de wereld wordt wakker* op je schoot.
Vraag de kinderen wie weet wat een gedicht of poëzie is. Wanneer is iets een gedicht? Is rijm noodzakelijk? Laat ze hun ideeën even uitspreken.

Lees *Winterochtend* voor van Ted van Lieshoud (pagina 79). Lees langzaam en duidelijk en laat het gedicht ook zien aan de leerlingen.

Vraag de leerlingen of er personificaties in het gedicht zitten. *Een personificatie is een vorm van beeldspraak waarbij levenloze zaken, niet-menselijke levensvormen of abstracte begrippen menselijke eigenschappen krijgen.*

Lees het gedicht nu nog een keer.

Wat voor effect hebben die personificaties?

Lees nu het gedicht *Kwispel* van Dimitri Antonissen op pagina 33. Laat vooral het gedicht ook zien.

Vraag de klas of ze weten hoe de dichter heeft gewerkt.

ONDERZOEKSFASE

*Denk hierbij aan:
brainstormen, bronnen
zoeken, schetsen,
experimenteren, improviseren,
oefenen, proefjes doen of
maken, nieuwe technieken
aanleren, keuzes en een plan
maken.*

Iedereen krijgt een stuk van de krant. Laat ze eerst de krant eens doorbladeren. Ze kunnen het verschil in artikelen opmerken, klein/ groot, vet/ cursief.

Bespreek kort wat opvalt.

Geef ze de opdracht een artikel uit te zoeken en uit te knippen. De rest van de krant gaat aan de kant.

UITVOERINGSFASE

*Denk hierbij aan:
toepassen, herhalen,
(in)oefenen, delen van
(tussen)resultaten.*

Iedereen heeft een ander artikel voor zich. De leerlingen krijgen allemaal een zwarte stift. Je kunt een stiftgedicht gezamenlijk maken als je het idee hebt dat ze niet helemaal begrijpen wat de bedoeling is.

De bedoeling is dat ze een nieuwe tekst gaan maken enkel door tekst weg te kleuren. Dat wat over blijft vormt een nieuwe tekst.

Het is belangrijk om ze duidelijk te maken dat het geen goede tekst hoeft te worden maar dat de tekst wel logisch moet zijn. Ze moeten dus voorzichtig doorstrepen zodat ze wel iedere keer een zin vormen.

Eenmaal weg is weg. Uiteindelijk kan al het doorgestreepte worden ingekleurd zodat je net als in het gedicht op pagina 33 een stiftgedicht hebt.

EVALUATIEFASE

*Denk hierbij aan:
Terugkijken op product en
proces en
wat geleerd is, het creëren
van ruimte om te groeien en
het formuleren
van nieuwe leervragen.*

Als je nog tijd over hebt kun je het nog eens doen maar dan nu met allemaal hetzelfde artikel. Dat werkt eenvoudig: knip een artikel uit en kopieer het voor iedere leerling. Het is erg leuk om de verschillende eindresultaten plenair te bespreken.

Tips/inspiratie/verdieping

Denk bijvoorbeeld aan:
extra activiteiten,
uitstapjes,
beeldmateriaal en
inspiratiebronnen.

Wil je als leerkracht graag leren hoe je schrijven plezieriger kunt maken voor je leerlingen, hoe je ze beter op hun individuele schrijfproces kunt begeleiden? Kijk dan eens naar de *Masterclass Schrijven als kunstvak / Procesgericht schrijffonderwijs* van Heidi Koren op Rozet Onderwijs: kunstenschool.rozet.nl/aanbod/masterclass

Op kunstenschool.rozet.nl/aanbod vind je o.a. ook aanbod van Tineke Honingh en Jo-An Westerveld.